

ISSN 2959-1953
ISSN 2959-1961
<https://osvita.eeipsy.org>
<https://doi.org/10.38014/osvita.2024.94.12>

САБАТ Н.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
кафедра соціальної педагогіки та
соціальної роботи,
Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна

САБАТ Н.І.

кандидат педагогічних наук, доцент,
кафедра соціальної педагогіки та
соціальної роботи,
Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна

ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

SABAT N.V., SABAT N.I. Project-based learning technology as a condition of effective professional training for future specialists in the social sphere. *The article examines the features of the application of project technology in the process of professional training for future specialists in the social sphere. Theoretical approaches to the disclosure of such terms as «project», «project technology» were analyzed in this article. The essence, goals and objectives of project technology, conditions of organizing work on the project, requirements for the application of the project method and the project itself were characterized. The main design stages were outlined.*

Using the example of the analysis of projects which were prepared by graduates of the «Social Work» specialty («Know your rights, child» and «Winged. Called to be the second wing»), the effectiveness of the application of project technology in the educational process of the higher education institution was demonstrated; it has been proven that the project activities of students can become a source of social transformations. The article says that the participation of students which are working on the project, helps with the formation not only professional qualities, but also personal ones

(such as empathy, stress resistance, flexibility and adaptability, practical conflict resolution, intuition in evaluating people, ability to build trust, quick decision-making in difficult situations), which are important for a future specialist in the social sphere and are being developed during the activity.

Keywords: *project, project-based learning technology, professional training, higher education students, specialists in the social sphere.*

САБАТ Н.В., САБАТ Н.І. **Проектна технологія навчання як умова ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери.** У статті розглядаються особливості застосування проектної технології у процесі фахової підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. Проаналізовано теоретичні підходи до розкриття термінів «проект», «проектна технологія». Охарактеризовано сутність, цілі й завдання проектної технології, умови організації роботи над проектом, вимоги до застосування методу проектів та до самого проекту. Окреслено основні етапи проектування.

На прикладі аналізу підготовлених здобувачами вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» проектів («Знай свої права, дитино» та «Winged. Called to be the second wing») продемонстровано ефективність застосування проектної технології в освітньому процесі закладу вищої освіти; доведено, що проектна діяльність здобувачів освіти може стати джерелом суспільних перетворень. Зазначено, що участь здобувачів вищої освіти у роботі над проектом сприяє формуванню не лише професійних, а й особистісних якостей (емпатії, стресостійкості, гнучкості й адаптивності, практичного вирішення конфліктів, інтуїції в оцінюванні людей, здатності будувати довіру, швидкого прийняття рішень у складних ситуаціях), що є важливими для майбутнього фахівця соціальної сфери і розвиваються лише в ході діяльності.

Ключові слова: *проект, проектна технологія навчання, професійна підготовка, здобувачі вищої освіти, фахівці соціальної сфери.*

1. Постановка проблеми

Сучасне суспільство висуває високі вимоги до фахівців соціальної сфери, адже соціальні проблеми, ускладнені війною, потребують негайного вирішення. Тому основним завданням вищої освіти є підготовка компетентно-

го мобільного фахівця, спроможного вирішувати нестандартні завдання в соціальній сфері, впроваджувати ефективні інноваційні технології, самостійно аналізувати результати своєї діяльності, активно працювати у змінних умовах.

Для успішного формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей недостатньо послуговуватися лише традиційними методами навчання, які здебільшого орієнтовані на запам'ятовування матеріалу. На перший план сьогодні виступає проблема формування у студентів умінь застосовувати набуті знання у конкретних практичних ситуаціях. Для вирішення цієї проблеми доцільним вважаємо впровадження в освітньо-виховний процес інноваційних підходів, одним із яких є проєктна технологія навчання.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Як відомо, метод проєктів має свою історію. Основоположниками проєктної технології навчання вважають американського філософа та педагога Дж. Дьюї та його учня В. Кілпатрика. Дж. Дьюї розробив концепцію навчання через діяльність («learning by doing»), згідно з якою учні найкраще засвоюють знання через реальний досвід. Він наголошував на важливості активної участі учнів у навчальному процесі, де вони досліджують проблеми, ставлять запитання та шукають шляхи їхнього вирішення [1]. В. Кілпатрик розвинув ідеї Дж. Дьюї, запропонувавши метод проєктів як спосіб організації навчання. Йому належить обґрунтування чотирьох типів проєктів: практичні (створення матеріального продукту, наприклад, виготовлення моделі чи виробу); споживчі (дослідження певного явища або явища навколишнього середовища); соціальні (організація заходів, що мають суспільну значущість); дослідницькі (аналіз проблеми та пошук її вирішення). Проєктна технологія набула популярності в різних країнах, зокрема, в Європі її розвивали Г. Фрай, К. Левін, С. Френе та інші науковці, які раціонально поєднували теоретичні знання та їхнє практичне втілення.

Українські науковці І. Дичківська, І. Єрмаков, О. Любарська, О. Пехота, О. Поментун, С. Шевцова та ін. широко пропагують застосування в освіті методу проєктів, наголошуючи на його вагомій ролі у розвитку критичного мислення, командної роботи та самостійності учнів. Попри значну кількість досліджень, актуальним є питання впровадження в освітній процес закладів вищої освіти проєктної технології навчання.

Метою статті є характеристика теоретичних засад та особливостей застосування проєктних технологій у роботі зі здобувачами вищої освіти.

2. Теоретичний аналіз проблеми

Слово «проєкт» походить від латинського «proiectus», що означає «той,

що кинутий уперед» або «план, задум». Філологи етимологічні корені вбачають також у латинській мові: *proicere* означає «кидати вперед» (*pro* – «вперед», *iacere* – «кидати»). Італійське *progetto* та французьке *projet* у Середньовіччі набули значення «план» або «наміри щодо майбутнього». У XVI-XVII століттях слово «проект» закріпилося в англійській (*project*) та інших європейських мовах у значенні «задум, що потребує реалізації».

В українській мові слово «проект» використовується у значеннях: 1) сукупність документів (розрахунків, креслень, макетів тощо), необхідних для зведення споруд, виготовлення машин, приладів і т. ін.; 2) попередній текст якого-небудь документа, що виноситься на обговорення, затвердження; 3) задуманий план дій; задум, намір [4, с. 26].

«Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій» тлумачить слово «проект» як сукупність певних дій, документів, текстів для створення реального об'єкта, предмета, створення різного роду теоретичного/практичного продукту [2, с. 78; 81].

Якщо вести мову про проект як педагогічну технологію, то вона послуговується дослідницькими, пошуковими, проблемними методами творчого характеру. Т. Подобєдова вбачає сутність проектної технології у процесі функціонування комплексної системи дидактичних засобів – змісту, методів, прийомів та ін., що дає змогу пристосувати освітньо-виховний процес до структурних і організаційних вимог навчального проектування [5]. С. Соболева розглядає проектну технологію як структуровану сукупність дій, операцій, процедур та методів, навчально-пізнавальних прийомів, які орієнтовані на застосування уже наявних знань з метою здобуття нових, дають змогу забезпечити результат – створити проект – внаслідок самостійної роботи здобувачів освіти, яка діагностована і прогнозована в умовах освітнього процесу [8, с. 214].

За визначенням Т. Сілакової, метод проектів – це «система самостійної, узгодженої, комплексної, комунікативно-пізнавальної діяльності, спрямованої на досягнення практичного результату – проекту, який поступово ускладнюючись, сприяє з одного боку, використанню різноманітних методів, а з іншого – інтеграції знань, умінь і навичок з різних галузей наук, розвиває здатність до самоорганізації, саморозвитку, та самовдосконалення майбутнього фахівця» [7].

Як бачимо з наведених вище визначень, проектування науковці трактують як категорію перетворювальної діяльності, яку, власне, і конструє проект. Проект – це складова проектування, що пояснюється вченими як процес створення образу передбачуваного чи можливого об'єкта, стану. Причому цей процес – це творча інноваційна діяльність, яка завжди спрямована на самостійну діяльність здобувачів освіти: індивідуальну чи парну, групову. Проект

містить невичерпні можливості для зацікавлення здобувача освіти конкретним освітнім компонентом, але найбільше – самим процесом отримання знань. Завдяки самостійній діяльності і творчості розвиваються прагнення й бажання майбутнього фахівця до самоствердження, самореалізації, життєтворчості. Сама ця особливість вирізняє традиційне навчальне заняття від того, яке побудоване з використанням методу проєктів, коли здобувач вищої освіти самостійно доходить істини, усвідомлюючи себе творцем чогось нового. На заняттях викладач не подає студентам готову інформацію, а лише організовує пізнавальну діяльність майбутніх фахівців соціальної сфери, розвиває їхній інтерес шляхом стимулювання й активізації ходу заняття, створюючи ситуації творчого пошуку.

Часто спостерігаємо ототожнення двох різних видів діяльності: проєкування та дослідження. Науковці підкреслюють: за допомогою дослідження виявляємо те, що вже реально існує, натомість проєктна діяльність покликана створити новий продукт. Тобто процес проєкування відбувається за алгоритмом: планування, аналіз, пошук, реалізація, результат.

Виокремлюють такі цілі й завдання проєктної технології:

– не лише передати здобувачам освіти певну суму знань, а й навчити їх здобувати ці знання самостійно, використовувати їх у процесі вирішення нових проблем;

- розвивати комунікативні навички здобувачів освіти;
- формувати у здобувачів освіти вміння користуватися низкою дослідницьких прийомів, як-от: збирання інформації, аналіз з різних точок зору, формулювання гіпотез, написання висновків.

У проєктній технології поєднано найефективніші підходи традиційної та інноваційної методики викладання. Проєктна технологія навчання орієнтована, передусім, на самостійну діяльність здобувачів освіти: індивідуальну, групову чи колективну, яку студенти виконують упродовж певного часу. Проєктне навчання – надзвичайно ефективний варіант продуктивного навчання, мета якого – не просто запам'ятовування відомостей, засвоєння знань, а реальна реалізація цих знань на практиці, розвиток і розширення власного досвіду здобувачів освіти, їхніх уявлень про оточуючий світ.

Науковці виокремлюють такі головні умови організації роботи над проєктом: знання особливостей проєктної методики, усвідомлення широких можливостей розвитку здобувачів освіти у процесі проєктної діяльності; навчання здобувачів освіти володінню технологією проєктної діяльності, що включає навички визначення мети, завдань, бачення предмета дослідження, володіння навиками формулювання гіпотези, планування власної діяльності та діяльності своїх партнерів; сформовані навички чіткого систематичного виконання запланованих завдань як неодмінної умови розвитку здобувачів

освіти у ході реалізації проєкту; прагнення учасників брати участь у розробці проєкта; визначення рівня сформованості загальних та фахових компетентностей; рівень повноти інформації щодо роботи над проєктом [2, с. 81].

До застосування методу проєктів передбачено ряд вимог: значущість обраної теми, яка потребує дослідницького підходу; передбачувані результати повинні мати практичну, теоретичну, пізнавальну значущість; організація самостійної (індивідуальної, парної чи групової) діяльності здобувачів освіти; прогнозування кінцевої мети проєкту; міждисциплінарний підхід, що передбачає наявність в учасників проєкту базових знань із різних галузей наук; структурування змістовної частини проєкту, зазначивши поетапні результати; застосування дослідницьких методів, як-от: вибір проблеми та визначення завдань дослідження, що випливають із цієї проблеми, формулювання гіпотези, опис кінцевих результатів, аналіз отриманих у результаті дослідження даних, підведення підсумків, коригування, написання висновків; матеріалізація результатів реалізованих проєктів, тобто оформлення їх у визначений спосіб, – до прикладу, у вигляді відеофільму, презентації тощо [2, с. 81].

Науковцями розроблено ряд вимог і до самого проєкту: він розробляється з ініціативи здобувачів освіти, втім, тему може запропонувати і викладач; тема може бути однією, а реалізувати її кожна група може різними шляхами; проєкт повинен бути значущим для найближчого й опосередкованого оточення його розробників; оскільки робота над проєктом має дослідницький характер, то це зумовлює потребу розроблення й обґрунтування апарату дослідження; проєкт має педагогічну значущість, що проявляється в оволодінні здобувачами освіти новими й розширенні уже набутих компетентностей, оптимізації взаємин; хоча проєкт зазвичай планують заздалегідь, у ході роботи можуть виникати зміни; задля мотивації здобувачів освіти потрібно рекламувати проєкт у межах групи, факультету, університету; проєкт повинен бути реалістичним, мати виражену практичну спрямованість, враховувати можливості його розробників [узагальнено: 2, с. 82; 9].

Основними етапами проєктування є: організація проєкту; планування діяльності в проєкті; дослідження теми проєкту; результати. Діяльність учасників проєкту реалізовуємо за таким алгоритмом: визначення теми й мети проєкту; формулювання проблеми висунення гіпотези щодо її розв'язання; пошук інформаційних джерел; опис бажаних кінцевих результатів; розподіл завдань між учасниками проєкту; збір, аналіз, узагальнення необхідної інформації; підготовка висновків і пропозицій; оформлення результату; демонстрація результату у заздалегідь продуманій формі; оцінка й підведення підсумків.

Процедуру проєктування вважають ефективною, якщо вона не потребує додаткових ресурсів; учасниками створено практико спрямований проєкт; є

потенційні можливості для зниження витрат щодо його експлуатації без шкоди для якості роботи [9, с. 95].

О. Купенко справедливо зазначає, що проєктна діяльність здобувачів освіти може стати джерелом суспільних перетворень [3, с. 211]. Проілюструємо це прикладами освітньо-виховної роботи зі здобувачами вищої освіти зі спеціальності «Соціальна робота». Підготовка та реалізації здобувачами вищої освіти соціальних проєктів проводиться з метою реалізації загальнопедагогічного принципу зв'язку теорії з практикою. Найефективнішими типами навчальних проєктів, що сприяють розширенню фактичних та здобуттю нових компетентностей здобувачів вищої освіти, вважаємо творчі, ігрові, інформаційні, практико орієнтовані, дослідницькі проєкти. Порівняно з іншими технологіями навчання, застосування проєктних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери мають значні педагогічні можливості та переваги. До головних переваг відносимо: стимулювання пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, глибше занурення у програмовий матеріал, поглиблення вмінь та навичок самостійно конструювати свої знання, обирати індивідуальну освітню траєкторію; орієнтуватися в інформаційному просторі, узагальнювати й інтегрувати знання, отримані з різних джерел.

Залучення студентів до проєктної діяльності сприяє розвитку ініціативи, комунікабельності, креативності, організаторських навичок, дає змогу самовдосконалюватися. Застосування в освітньо-виховному процесі проєктних технологій розвиває вміння здобувачів освіти готувати проєкти, що є вагомим надбанням особистості в сучасних умовах, коли проєктування широко використовується у різних галузях життєтворчості особистості й суспільства. Участь здобувачів вищої освіти у роботі над проєктом сприяє формуванню не лише професійних, а й особистісних якостей, що є важливими для майбутнього фахівця соціальної сфери і розвиваються лише в ході діяльності. До них, насамперед, відносимо: емпатію – вміння по-справжньому відчувати стан і потреби клієнтів розвивається тільки через безпосередню взаємодію з ними; стресостійкість – адаптація до емоційно напружених ситуацій і здатність контролювати власні почуття формується лише з досвідом; гнучкість і адаптивність – вміння швидко змінювати підхід залежно від ситуації та особливостей клієнта; практичне вирішення конфліктів – навички виходу з конфліктних ситуацій розвиваються в реальних умовах, де є живі емоції й непередбачувані обставини; інтуїцію в оцінці людей – відчуття прихованих емоцій або мотивацій клієнта формується тільки через особистий досвід роботи; здатність будувати довіру – встановлення довірливих відносин потребує реальної комунікації, практичного розуміння невербальних сигналів і потреб співрозмовника; швидке прийняття рішень у складних ситуаціях – виробля-

ється лише в умовах, де потрібно миттєво діяти, часто з обмеженою інформацією. Ці якості не можна повністю засвоїти теоретично, їх потрібно відпрацьовувати в реальних умовах, працюючи в команді.

Тематику проєктів викладач підбирає, виходячи з теми заняття, або ж пропонує студентам обрати тему самостійно. До прикладу, здобувачі вищої освіти за освітнім рівнем бакалавра, що навчаються за освітньою програмою «Соціальна педагогіка», в межах вивчення курсу «Технології соціально-педагогічної діяльності» підготували ігровий проєкт для дітей молодшого шкільного віку «Знай свої права, дитино». Мета проєкту: формування у молодших школярів уявлень про права дитини. Основні завдання проєкту: ознайомлення дітей молодшого шкільного віку з поняттями «право», «Конституція», «Декларація», «Конвенція»; акцентування уваги на правах дитини, які порушуються у родині/школі; виховання поваги до сім'ї, ровесників, оточуючих, формування дисциплінованості. Студенти підготували для молодших школярів виховну годину з елементами тренінгу; сюжетно-рольову гру, в якій на прикладі знайомих казкових сюжетів демонстрували порушення прав дитини. Також проведено опитування батьків; виступ на батьківських зборах. Консультантами були соціальні педагоги шкіл – випускники освітньої програми «Соціальна педагогіка». Проєкт реалізовано у школах м. Івано-Франківська та у Центрі психологічної допомоги дітям «Серденько», директором якого працює випускник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Василь Серденько – стейкхолдер ОП «Соціальна педагогіка», який також входить до Ради роботодавців педагогічного факультету [6]. Таким чином, проєкт вийшов за межі навчальної технології, робота над проєктом перетиналася із зустрічами зі стейкхолдерами та обговоренням освітньої програми.

Для підготовки проєктів важливо активізувати знання студентів з різних навчальних дисциплін. Як приклад, наведемо розроблений Гошовською Мар'яною, магістранткою спеціальності «Соціальна робота», сімейний соціальний проєкт «Крилаті. Покликані бути другим крилом» («Winged. Called to be the second wing»), метою якого став пошук способів подолання самотності людей похилого віку за допомогою соціальних комунікацій. Консультантами виступали викладачі таких освітніх компонентів: «Технології соціально-педагогічної діяльності», «Технології соціальної роботи з людьми похилого віку», «Основи сімейної педагогіки», «Актуальні проблеми соціальної роботи і соціальної педагогіки». Для реалізації проєкту визначено такі етапи: 1-й етап: тестування; 2-й етап: онлайн спілкування; 3-й етап: представлення проєкту на міжнародному конкурсі. Для пошуку самотніх людей на Прикарпатті використано тестування. Форма для опитування була створена в додатку Google Forms у вигляді анкети. Для зручності респондентів дане тестування поширю-

валось як за допомогою покликання, так і за допомогою QR-коду. Тестування пройшли 130 респондентів, з яких жінок – 75 %, чоловіків – майже 25 %. Після аналізу отриманих даних реалізовано наступний етап проєкту – онлайн-спілкування. В цій частині проєкту були задіяні підлітки та люди похилого віку. Підлітки приходили в гості до людей похилого віку і допомагали їм у спілкуванні з іншими такими людьми. Спілкування проходило в онлайн режимі за допомогою Google Meet. Відеозв'язком об'єднано більше десяти старших людей з різних областей України. Люди похилого віку раділи зустрічам та спілкуванню, їм було надзвичайно приємно бачити один одного. Під час спілкування з підлітками та онлайн-спілкування зі своїми ровесниками вони забували про самотність.

Проєкт було подано до розгляду соціальної програми «Лідер в мені» для участі у міжнародному студентському конкурсі виступів «Знайди свій голос». У національному відборі проєкт здобув перемогу у двох номінаціях – «Сім'я» та «Приз глядацьких симпатій» і 2022 року був делегований від України на міжнародний рівень. За результатами міжнародного суддівського голосування соціальний проєкт отримав перемогу серед представлених робіт з інших країн світу.

3. Висновки

Теоретичний аналіз та практичне застосування проєктної технології у процесі викладання навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» дає змогу зробити висновок, що діяльність зі створення навчальних проєктів сприяє залученню студентів до вирішення актуальних соціальних завдань. Робота зі створення проєктів сприяє формуванню мотивації здобувачів освіти до практичної діяльності, є вагомим дидактичним засобом активізації пізнавальної діяльності, розвитку творчості і водночас формування особистісних і професійних якостей здобувачів освіти, поглиблення їхніх загальних і фахових компетентностей.

Список використаних джерел:

1. Дьюї Дж. Досвід і освіта [пер. з англ. Марії Василечко]. Львів : Кальварія, 2003. 84 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
3. Купенко О. В. Управління проєктною діяльністю студентів для соціальних перетворень: програма, висновки з експерименту, перспективи. Педагогічні науки : збірник наук. праць. Частина третя. Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. С. 203–215.

4. Новий тлумачний словник української мови : у трьох томах. Т. 3. П–Я / укладачі: В. Яременко, О. Сліпушко; вид. 2-ге, випр. Київ : Аконті, 2004. 864 с.
5. Подобєдова Т. Ю. Підготовка майбутніх вчителів гуманітарного профілю до педагогічного проектування : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2005. 20 с.
6. Рада роботодавців педагогічного факультету. URL: <https://pedagogical.pnu.edu.ua/роботодавцям/рада-роботодавців/> (дата звернення: 24.02.2025).
7. Сілакова Т. Т. Проектні технології підготовки студентів. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія. 2017. № 11. URL: <https://doi.org/10.18372/2411-264X.11.12571>
8. Соболева С. М. Проектні технології та їх роль у процесі практично-професійної підготовки студентів економічних спеціальностей. Наукові записки кафедри педагогіки. Вип. XXVIII. Харків, 2012. С. 210–216.
9. Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти : навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. І. В. Єгорова. ІваноФранківськ, 2021. 140 с.

Transliteration of References:

1. Diui Dzh. Dosvid i osvita [per. z anhl. Marii Vasylechko]. Lviv : Kalvariia, 2003. 84 s.
2. Entsiklopediia pedahohichnykh tekhnolohii ta innovatsii / avtor-ukladach N. P. Navolokova. Kharkiv : Vyd. hrupa«Osnova», 2009. 176 s.
3. Kupenko O. V. Upravlinnia proektnoiu diialnistiu studentiv dlia sotsialnykh peretvoren: prohrama, vysnovky z eksperymentu, perspektyvy. Pedahohichni nauky : zbirnyk nauk. prats. Chastyna tretia. Sumy : Vydavnytstvo SumDPU im. A. S. Makarenka, 2009. S. 203–215.
4. Novyi tлумachnyi slovnyk ukrainskoi movy : u trokh tomakh. Т. 3. P–la / ukladachi: V. Yaremenko, O. Slipushko; vyd. 2-he, vypr. Kyiv : Akonit, 2004. 864 s.
5. Podobiedova T. Yu. Pidhotovka maibutnykh vchyteliv humanitarnoho profilu do pedahohichnoho proektuvannia : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Luhanskyi natsionalnyi pedahohichnyi un-t im. Tarasa Shevchenka. Luhansk, 2005. 20 s.
6. Rada robotodavtsiv pedahohichnoho fakultetu. URL: <https://pedagogical.pnu.edu.ua/роботодавцям/рада-роботодавців/> (data zvernennia: 24.02.2025).
7. Silakova T. T. Proektni tekhnolohii pidhotovky studentiv. Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Seriia: Pedahohika. Psykholohiia. 2017. № 11. URL: <https://doi.org/10.18372/2411-264X.11.12571>

8. Sobolieva S. M. Proektni tekhnologii ta yikh rol u protsesi praktychno-profesiinoi pidhotovky studentiv ekonomichnykh spetsialnostei. Naukovi zapysky kafedry pedahohiky. Vyp. KhKhVIII. Kharkiv, 2012. S. 210–216.
9. Upravlinnia proektamy i fandraizynh u sferi osvity : navchalno-metodychnyi posibnyk do kursu / avt.-uporiad. I. V. Yehorova. IvanoFrankivsk, 2021. 140 s.

SABAT Nadiia

Candidate of Pedagogical Science, Associate Professor, Associate Professor,
Department of Social Pedagogy and Social Work, Vasyl Stefanyk Precarpathian
National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-0437-6668>

E-mail: nadiya.sabat@pnu.edu.ua

SABAT Nataliia

Candidate of Pedagogical Science, Associate Professor, Associate Professor,
Department of Social Pedagogy and Social Work, Vasyl Stefanyk Precarpathian
National University,

Ivano-Frankivsk, Ukraine

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1677-6690>

E-mail: nataliia.sabat@pnu.edu.ua

**PROJECT-BASED LEARNING TECHNOLOGY AS A CONDITION OF EFFECTIVE
PROFESSIONAL TRAINING FOR FUTURE SPECIALISTS IN THE SOCIAL SPHERE**